

Ict3-VL-7

JAN HUS a HUSITÉ

Vysvětlivky: **u** - metodické pokyny pro učitele
ž - pokyny a úkoly pro žáky
Vv - náměty do vyučovacích hodin jiných předmětů
 - ikona kamery spouští videoukázku

Vytvořila: Mgr. Gabriela Kovařová

2 5-14:31

Za vlády Václava IV. sílí utiskování poddaných, jsou časté spory mezi šlechtou.

Církev vyvolává nespokojenost lidí

- žije v přepychu
- prodává odpustky
- nežije podle učení Ježíše Krista

2 5-14:31

Jan Hus

- narodil se v **Husinci** (klikni na název)
- stal se mistrem na univerzitě, později knězem
- kázal v **Betlémské kapli** (klikni), kritizoval církev za:
 1. život v přepychu
 2. za prodávání odpustků
 3. odklon od učení Ježíše Krista
- byl prohlášen za **kacíře** = zrádce církve
- za své učení byl obviněn a odsouzen
- **6. července 1415** byl upálen v Kostnici

- po jeho smrti vzniká husitské hnutí a propukají husitské války

2 5-14:31

Husité

- lidé, kteří ctíli Jana Husa a jeho učení
- bojují proti bohaté církvi
- ve znaku mají **kalich** – symbol rovnosti
- **přijímání pod oboji**
 hostie – tělo Krista
 víno – krev Krista
- r. 1420 si vybudovali si své město – **TÁBOR** – odevzdali svůj majetek ve prospěch všech, byli si zde rovni

2 5-14:31

Husitské vojsko

- velitelé se nazývali **hejtmani**
- základem byly selské vozy → sestavovali **vozovou hradbu**
- do mezer byla postavena děla
- v boji využívali upravené zemědělské nástroje (cepy, sudlice a kopí)
- vojáky doprovázely ženy i děti (**práčata**), kněží

2 5-14:31

Jan Žižka

- pocházel z vesnice Trocnov (jižní Čechy)
- v mládí přišel o oko
- byl chudý zeman
- stal se husitským vojevůdcem - **hejtmanem**
- nebyl v boji nikdy poražen
- v bitvách využíval přírodní podmínky
- používal vozovou hradbu a zemědělské nástroje jako zbraně
- zemřel úplně slepý, po jeho smrti si husité říkají „sirotci“

2 5-14:31

Křížácké výpravy

- vyhlašoval papež nebo císař proti nepřítelům víry
- byli to najatí vojáci, kteří bojovali proti husitům
- všech 5 křížáckých výprav skončilo porážkou křížáků
- husité se posilovali válečnými písněmi
- chorál "Kdož sú boží bojovníci" se stal symbolem boje za spravedlnost a české národní hrdosti

2 5-14:31

Jan Žižka uměl v boji využívat přírodní podmínky např.

r. 1420 - u **Sudoměře** - připravil v rozbahněném rybníce na rytíře past

Po smrti Jana Žižky vedl husity hejtman Prokop Holý

r. 1431 - u **Domažlic** - zastrašili křížáky zpěvem chorálu **Kdož sú boží bojovníci** (klikni na název) a rachotem vozů

Husité se přestali jen bránit a přecházeli do útoku.

Spanilé jízdy - byly výpravy husitů za hranice země, mimo jiné také plenili města, kláštery i hrady.

České země trpěly válkami, byl nedostatek potravin, zastavil se obchod. Lidé byli unaveni → chtěli klid

2 5-14:31

Konec husitských válek

Husité přestali být jednotní a bojují proti sobě

husitské panstvo
se spojilo s katolíky

sirotci a táborité
vedení Prokopem Holým

V bitvě u **Lipan** (r. 1434) byli husité poraženi panským vojskem a končí jejich hnutí.

Zikmund Lucemburský se stává českým králem

2 5-14:31

2 5-14:31

Co je správně?

1. Jan Hus kázal:
a) v Betlémské kapli
b) na Pražském hradě
c) na Vyšehradě

4. Jan Hus byl upálen:
a) 6. července 1648
b) 6. července 1415
c) 6. července 830

2. Kacíř byl:
a) církevní hodnostář
b) nepřítel církve
c) husitský vojevůdce

5. Husitským hejtmánem ~~ne~~ byl:
a) Jan Žižka
b) Prokop Holý
c) Jan Hus

3. Jan Hus byl upálen, protože:
a) byl pohan
b) byl Čech
c) kritizoval církev

6. Znakem husitů se stal:
a) kalich
b) cep
c) pačát

2 5-14:31

GRATULUJI Ti k úspěšnému zvládnutí učiva

o Janu Husovi a husitech

POSTUPUJEŠ do dalších tajů naší historie 😊

2 5-14:31

Zdroje obrázků a informací:

Husitská korouhev (č.1), Prodej odpustků (č.2), Hus v Betlémské kapli (č.3), Jan Žižka z Trocnova (č.6) Harna, J. a kol. *Vlastivědo-obrazy ze starších českých dějin*, Pardubice, ALTER, 1996

Betlémská kaple (foto)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Betlemska_kaple.jpg (20.2.2012)

Zbraně husitů (20.2.2012)
http://www.husitiar mesta.net/www/clenska_mesta/tabor/fotogalerie.html?imgNum=9&main_img

Palčát (pexeso - 20.2.2012)
<http://www.michalkudr.estranky.cz/clanky/zbrane/sekery.html>

Jan Hus-upálení (č.4)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Muttich,_Kamil_Vladislav_-_Mistr_Jan_Hus_na_hranici_v_Kostrici_1415.jpg (20.2.2012)

Kdož sá boží bojovníci (noty k písní)
Svobodová, M. Polívka, B. *Zpěvník pro II. stupeň základní školy*, Praha, CESTY, OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, 1999

Město Tábor – foto Gabriela Kovářová (21.7.2011)

Husita ve zbroji (foto – č.5)
<http://www.taborcz.eu/tabor-husitske-mesto/d-1055/p1=1075> (20.2.2012)

2 5-14:31